

ritus ergo est qui vivificat ; caro autem non prodest quidquam. Verba quae ego locutus sum vobis, spíritus et vita sunt. Quid est, spíritus et vita sunt? Spíritus taliter intelligenda sunt. Intellexisti spiritáliter? Spíritus et vita sunt. Intellexisti carnáliter? Etiam sic illa spíritus et vita sunt, sed tibi non sunt.

AD VESPERAS,

Antiphonæ et Psalmi ut in j. Vesperis Festi, pag. 9.

Capitulum. l. Joann. 3.

Caríssimi, Nolite mirári, si odit vos mundus. Nos scimus quóniam translati sumus de morte ad vitam, quóniam dilígimus frátres. *B.* Deo grátias.

Hymnus.

PANGE, lingua, gloriósi
Corporis mystérium,
Sanguinísque pretiósi,
Quem in mundi prétium
Fructus ventris generósi
Rex effúdit géntium.

Nobis datus, nobis natus
Ex intácta Vírgine,
Et in mundo conversátus,
Sparso verbi sémine,
Sui moras incolátus
Miro clausit órdine.

In supréma nocte cœnæ
Recúmbens cum frátribus,
Observáta lege plene
Cibis in legálibus,
Cibum turbæ duodénæ
Se dat suis mánibus.

Verbum caro, panem verum
Verbo carnem éfficit ;
Fitque sanguis Christi merum,
Et si sensus déficit,
Ad firmándum cor sincérum
Sola fides sufficit.

Tantum ergo Sacraméntum
Venerémur cérnui :
Et antiquum documéntum
Novo cedat rítui :
Præstet fides suppléméntum
Sénsuum deféctui.
Genítori, Genítóque
Laus et jubilátiō,

Salus, honor, virtus quoque
Sit et benedictio :
Procedenti ab utroque
Compar sit laudatio.

Amen.

F. Cibavit illos ex adipe frumenti, alleluia.

R. Et de petra, melle saturavit eos, alleluia.

Ad Magnif. Aña. Puer Samuel.
Canticum B. Mariae Virginis.

Luc. l. e

MAGNIFICAT * anima mea Dóminum.

Et exultavit spíritus meus, * in Deo salutari meo.

Quia respexit humilitatem ancillæ suæ : * ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.

Quia fecit mihi magna, qui potens est : * et sanctum nomen ejus.

Et misericordia ejus a progénie in progénies : * timéntibus eum.

Fecit potentiam in bráchio

suo : * dispersit superbos mente cordis sui.

Deposuit potentes de sede : * et exaltavit húmiles.

Esuriéntes implévit bonis, * et dívites dimisit inánes.

Suscépit Israel puerum suum, * recordátus misericordiae suæ.

Sicut locútus est ad patres nostros, * Abraham, et sémini ejus in sæcula.

Glória Patri. Sicut erat.

Ant. Puer Samuel ministrábat ante Deum coram Heli, et sermo Dómini erat pretiosus cum eo.

F. Dóminus vobiscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus. **O**ratio.

SANCTI nóminis tui, Dómine, timórem páriter et amórem fac nos habére perpétuum : quia numquam tua gubernatióne destítuis, quos in soliditaté tuæ dilectionis instituís. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit, et regnat

in unitate Spíritus sancti Deus,
per ómnia sæcula sæculórum. **R.**
Amen.

Deinde fit commem. de Octava,
Aña. O sacrum convívium, in quo
Christus súmitur : recólitur me-
mória passiónis ejus : mens im-
plétur grátia : et futuræ gloriæ
nobis pignus datur, allelúia.

V. Panem de cœlo præstítisti
eis, allelúia. **R.** Omne delecta-
mén tum in se habéntem, allelúia.

Orémus. **O**ratio.

DEUS, qui nobis sub Sacramén-
to mirábili, passiónis tuæ me-
móriam reliquísti : tríbue quæ-
sumus ; ita nos Cörperis et Sán-
guinis tui sacra mysterya vene-
rári, ut redemptiōnis tuæ fru-
ctum in nobis júgiter sentiámus.
Qui vivis et regnas cum Deo Pa-
tre in unitate Spíritus sancti
Deus, per ómnia sæcula sæculó-
rum. **R.** Amen.

V. Dóminus vobiscum. **R.** Et
cum spíritu tuo.

V. Benedicámus Dómino. **R.** Deo
grátias.

V. Fidélium ánimæ per miseri-
córdiam Dei requiéscant in pace.

R. Amen.

DOMINICA INFRA OCTAVAM.

Omnia dicuntur de Octava præ-
ter sequentia.

AD MATUTINUM.
In primo Nocturno.

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 4.

Et factum est in diébus illis
convenérunt Philísthīim in
pugnam, et egréssus est Israël
óbviā Philísthīim in prælium,
et castrametátus est juxta Lápi-
dem adjutórii. Porro Philísthīim
venérunt in Aphec, et instruxé-
runt áciem contra Israël. Initio
autem certámine, terga vertit Is-
raël Philísthæis : et cæsa sunt in
illo certámine passim per agros,
quasi quátuor míllia virórum. Et
revérsus est pópulus ad castra :
dixerúntque majóres natu de Is-

raël : Quare percūssit nos Dóminus hódie coram Philísthiim ? Afferámus ad nos de Silo arcam fœderis Dómini, et véniat in médiū nostri, ut salvet nos de manu inimicórum nostrórum.

R. Immolábit hœdum multitúdo filiorum Israel ad vésperam Paschæ : * Et edent carnes et ázymos panes. **X.** Pascha nostrum immolátus est Christus : itaque epulémur in ázymis sinceritatis et veritatis. Et edent carnes, et ázymos panes.

Lectio ij.

MISIT ergo pópulus in Silo, et tulérunt inde arcam fœderis Dómini exercituum sedéntis super Chérubim : erántque duo fílli Heli cum arca fœderis Dei, Ophni et Phínees. Cumque veníset Arca fœderis Dómini in castra, vociferátus est omnis Israël clamóre grandi, et persónuit terra. Et audiérunt Philísthiim vocem clamoris, dixerúntque : Quæ-

nam est hæc vox clamóris magni in castris Hebræórum ? Et cognovérunt quod arca Dómini ve-nísset in castra.

R. Comedétis carnes, et satrabímini pánibus : * Iste est panis, quem dedit vobis Dóminus ad vescéndum. **X.** Non Móyses de-dit vobis panem de cœlo, sed Pa-ter meus dat vobis panem de cœlo verum. Iste est panis, quem de-dit vobis Dóminus ad vescéndum.

Lectio iij.

TIMUERUNTQUE Philísthiim, di-céntes : Venit Deus in castra. Et ingemuérunt, dicéntes : Væ nobis : non enim fuit tanta exsultatío heri et nudiustértius, vae nobis. Quis nos salvábit de manu Deórum sublímium istórum ? hi sunt Dii, qui percussérunt Ægyptum omni plaga in déserto. Con-fortámini, et estóte viri, Philísthiim : ne serviátis Hebræis, sic-ut et illi serviérunt vobis : con-fortámini, et belláte. Pugnavé-

runt ergo Philísthiim, et cæsus est Israël, et fugit unusquísque in tabernáculum suum : et facta est plaga magna nimis : et cecidérunt de Israël trigínta míllia péditum. Et arca Dei capta est: duo quoque filii Heli mórtui sunt, Ophni et Phínees.

B. Respéxit Elías ad caput suum subcinerícum panem : qui surgens comédit et bibit : * Et ambulávit in fortitúdine cibi illíus usque ad montem Dei. **f.** Si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in æténum. Et ambulávit in fortitúdine cibi illíus usque ad montem Dei. **Glória Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.** Et ambulávit in fortitúdine cibi illíus usque ad montem Dei.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Joánnis Chrysóstomi.
Hom. 60. ad populum Antiochenum.

Lectio iv.

QUONIAM Verbum dicit : Hoc est corpus meum : et assentiá-

mur et credámus, et intellectuálibus ipsum óculis intueámur. Nihil enim sensíbile nobis Christus trádidit : sed sensibílibus quidem rebus, at ómnia intelligibília. Itidém et in baptísmate : per rem nempe sensíbilem aquam, donum confértur : intelligibile vero quod perficitur, generátio et renovátio. Si enim incorpóreus esses, nuda et incorpórea tibi dedísset ipse dona : sed quóniam áнима córpori consérta est, in sensibílibus intelligibília tibi præbet. Quot nunc dicunt : Vellem ipsíus formam aspícere, figúram, vestiménta, calceamén-
ta ? Ecce eum vides, ipsum tangis, ipsum mandúcas. Et tu qui-
dem vestiménta cupis vidére , ipse vero tibi concédit non tan-
tum vidére, verum et manducá-
re, et tángere, et intra te súmere.

B. Cœnántibus illis, accépit Je-
sus panem, et benedíxit, ac fre-
git, deditque discípulis suis, et

ait : * Accípote, et comédite : Hoc est corpus meum. ¶ Dixérunt vi-ri tabernáculi mei : Quis det de cárbibus ejus, ut saturémur? Ac-cípote, et comédite : Hoc est cor-pus meum.

Lectio v.

IGITUR accédat nemo cum náusea, nemo resolútus, omnes ac-cénsi, omnes fervéntes, et exci-tati. Nam si Judæi stantes, et calceaménta in pédibus habén-tes, et báculos mánibus gestán-tes, agnum cum festinatiónē com-edébant : te multo magis opór-tet esse solértem. Nam illi qui-dem in Palæstínam erant profe-ctúri, et proptérea viatórum fi-gúram habébant ; tu vero debes in cœlum migráre. Quaprópter in ómnibus opórtet te vigiláre : nec enim parva poena propónitur indígne suméntibus. Cogita quan-tum advérsus proditórem indi-gnáris, et contra eos qui illum crucifixérunt : itaque consídera,

ne tu quoque sis reus cóporis et sanguinis Christi. Illi sanctíssí-mum corpus occidérunt, tu vero pollúta súscipis áнима post tot be-neficia. Neque enim illi satis fuit, hóminem fieri, cólaphis cædi et crucifígi : verum et semetípsum nobis commísset ; et non fide-tantum, verum et ipsa re nos suum éfficit corpus.

¶ Accépit Jesus cálicem, post-quam coenávit, dicens : Hic calix novum testaméntum est in meo sanguine : * Hoc fácite in meam commemorationem. ¶ Memória memor ero, et tabéscet in me áнима mea. Hoc fácite in meam commemorationem.

Lectio vij.

Quo non opórtet ígitur esse pu-riorem tali fruéntem sacrifi-cio ? quo solári rádio non splen-didiórem manum, carnem hanc dividéntem ? os quod igne spiri-táli replétur, linguam, quæ tre-méndo nimis sanguine rubéscit ?

Cógitá quali sis insignítus honóre, quali mensa fruáris. Quod Angeli vidéntes horréscunt, ne que líbere audent intuéri propter emicántem inde splendórem; hoc nos páscoimur, huic nos unímur, et facti sumus unum Christi corpus, et una caro. Quis loquéatur poténtias Dómini, auditas fáciet omnes laudes ejus? Quis pastor oves próprio pascit cruóre? Et quid dico, pastor? Matrēs multæ sunt, quæ post partus dolóres, filios áliis tradunt nutríciibus. Hoc autem ipse non est passus: sed ipse nos próprio sanguine pascit, et per ómnia nos sibi coagméntat.

B. Ego sum panis vitæ: patres vestri manducavérunt manna in desérto, et mórtui sunt: *Hic est panis de cœlo descéndens, ut si quis ex ipso mandúcet, non moriátur. **F.** Ego sum panis vivus, qui de cœlo descéndi: si quis manducáverit ex hoc pane, vivet

in ætérnum. Hic est panis de cœlo descéndens, ut si quis ex ipso mandúcet, non moriátur. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. Hic est panis de cœlo descéndens, ut si quis ex ipso mandúcet, non moriátur.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secún-
dum Joánnem.

Lectio vij. Cap. 14.

In illo témpore: Dixit Jesus Phariseis parábola hanc: Homo quidam fecit cœnam magnam, et vocávit multos. Et réliqua.

Homilia sancti Gregórii Papæ.

Homil. 36. in Evang.

Hoc distáre, fratres charíssimi, inter delícias córporis et cor-
dis solet: quod corporáles delí-
ciæ, cum non habéntur, grave in
se desidérium accéndunt: cum
vero ávide edúntur, comedéntem
prótinus in fastídium per satie-
tátēm vertunt. At contra, spiri-
táles delíciae, cum non habéntur,

in fastidio sunt; cum vero habentur, in desiderio: tantoque a comedente amplius esuriuntur, quanto et ab esuriente amplius comeduntur. In illis appetitus placet, experientia displicet; in istis appetitus vialis est, et experientia magis placet. In illis appetitus saturitatem, saturitas fastidium generat: in istis autem appetitus saturitatem, saturitas appetitum parit.

B. Qui manducat meam carnem, et bibit meum sanguinem,

* In me manet, et ego in eo. **f.** Non est alia natio tam grandis, quae habeat deos appropinquantes sibi, sicut Deus noster adest nobis. In me manet, et ego in eo.

Lectio viij.

AUGENT enim spiritales deliciae desiderium in mente, dum satiscant: quia quanto magis eorum sapor percipitur, eo amplius cognoscitur quod avidius ametur: et idcirco non habitae amat-

ri non possunt, quia eorum sapor ignoratur. Quis enim amare valeat quod ignorat? Proinde Psalmista nos admonet, dicens: Gustate et videte, quoniam suavis est Dominus. Ac si aperte dicat: Suavitatem ejus non cognoscitis, si hanc minime gustatis: sed cibum vitae ex palato cordis tangite, ut probantes ejus dulcedinem, amare valeatis. Has autem homo delicias tunc amisit, cum in paradiso peccavit: extra exiit, cum os a cibo aeternae dulcedinis clausit.

B. Homo quidam fecit coenam magnam, et misit servum suum hora coenae dicere invitatis, ut venirent:

* Quia parata sunt omnia.

f. Venite, comedite panem meum, et bibite vinum quod miscui vobis. Quia paratas sunt omnia. **G**loria Patri, et Filio, et Spiritui sancto. Quia parata sunt omnia.

Lectio ix.

UNDE nos quoque nati in hujus peregrinationis aerumnna, huc

fastidiósi jam vénimus, nescímus quid desideráre debeámus. Tantóque se ámplius fastídii nostri morbus exággerat, quanto se magis ab esu illíus dulcédinis ánimus elóngat. Et eo jam intérnas delícias non áppetit, quo eas comédere, diu longéque desuévit. Fastídio ergo nostro tabéscimus, et longa inédiæ peste fatigámur. Et quia gustáre intus nólumus parátam dulcédinem, amámus foris míseri famem nostram.

AD LAUDES.

Antiphonæ et Psalmi sicut in die Festi, pag. 66.

Capitulum. 1. Joann. 3.

CARISSIMI, Nolíte mirári, si odit vos mundus. Nos scimus quóniam transláti sumus de morte ad vitam, quóniam dilígimus fratres. *R.* Deo grátias.

Hymnus.

VERBUM supérnum pródiens,
Nec Patris linquens déxteram,

Ad opus suum éxiens,
Venit ad vitæ vésperam.
In mortem a discípulo
Suis tradéndus æmulis,
Prius in vitæ férculo
Se trádidit discípulis.
Quibus sub bina spécie
Carnem dedit et sanguinem ;
Ut dúPLICIS substántiæ
Totum cibáret hóminem.
Se nascens dedit sócium,
Convéscens in edúlium,
Se móriens in prétium,
Se regnans dat in præmium.

O salutáris Hóstia,
Quæ cœli pandis óstium :
Bella premunt hostília,
Da robur, fer auxilium.
Uni trinóque Dómino
Sit sempiterna glória :
Qui vitam sine término
Nobis donet in pátria.

Amen.

F. Panem cœli dedit eis, allelúia. *R.* Panem Angelórum manducávit homo, allelúia.

Ad Benedictus, Aña. Homo quidam.

Canticum Zachariæ. *Lucæ 1.*

BENEDICTUS Dóminus Deus Israël, * quia visitávit, et fecit redemptionem plebis suæ :

Et eréxit cornu salútis nobis, * in domo David púeri sui.

Sicut locútus est per os Sanctórum, * qui a sæculo sunt Prophetarum ejus.

Salútem ex inimícis nostris, * et de manu ómnium, qui odérunt nos :

Ad faciéndam misericórdiam cum pátribus nostris : * et memorári testaménti sui sancti.

Jusjurándum, quod jurávit ad Abraham patrem nostrum, * dáturum se nobis.

Ut sine timóre de manu inimicorum nostrórum liberáti, * serviámus illi.

In sanctitáte et justitia coram ipso, * ómnibus diébus nostris.

Et tu, puer, Prophéta Altíssi-

mi vocáberis : * præibis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus :

Ad dandam scíentiam salútis plebi ejus : * in remissiónem peccatórum eórum.

Per víscola misericórdia Dei nostri: * in quibus visitávit nos, óriens ex alto :

Illumináre his, qui in ténebris, et in umbra mortis sedent : * ad dirigéndos pedes nostros in viam pacis.

Glória Patri. Sicut erat.

Aña. Homo quidam fecit cœnam magnam, et vocávit multos : et misit servum suum hora coenæ dícere invitátis ut venírent, quia ómnia paráta sunt, allelúia.

F. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus. **Oratio.**

SANCTI nómínis tui, Dómine, tímórem páriter et amórem fac nos habére perpétuum : quia

numquam tua gubernatiōne de-
stītuis, quos in soliditatē tuæ di-
lectiōnis instītuis. Per Dóminum
nostrum Jesum Christum Fílium
tuum, qui tecum vivit, et regnat
in unitatē Spíritus sancti Deus,
per ómnia sæcula sæculórum. **B.**
Amen.

Deinde fit commemoratio de
Octava, Aña. Ego sum panis vi-
vus, qui de cœlo descéndi: si quis
manducáverit ex hoc pane, vivet
in ætérnum, allelúia.

F. Pósuit fines tuos pacem, al-
lelúia. **B.** Et ádipe frumenti sátiat
te, allelúia.

Orémus. Oratio.

DEUS, qui nobis sub Sacramén-
to mirabili, passiōnis tuæ me-
móriam reliquísti: tríbue, quæ-
sumus; ita nos Cörporis et Sán-
guinis tui sacra mystéria vene-
rári, ut redemptiōnis tuæ fru-
ctum in nobis júgiter sentiámus.
Qui vivis et regnas cum Deo Pa-
tre in unitatē Spíritus sancti

Deus, per ómnia sæcula sæculó-
rum. **B.** Amen.

F. Dóminus vobíscum. **B.** Et
cum spíritu tuo. **F.** Benedicámus
Dómino. **B.** Deo grátias.

F. Fidélium ánime per miseri-
códiam Dei requiéscant in pace.
B. Amen.

Ad Horas omnia dicuntur ut
in die Festi, exceptis quæ sequun-
tur.

AD PRIMAM.

Lectio brevis.

Capitulum. 1. Joann. 3.

FILIOI mei, Non diligámus ver-
bo, neque lingua, sed ópere,
et veritatē. Tu autem, Dómine,
miseré nobis. **B.** Deo grátias.

AD TERTIAM.

Capitulum. 1. Joann. 3.

CARISSIMI, Nolite mirári, si odit
vos mundus. Nos scimus quóniam
transláti sumus de morte
ad vitam, quóniam diligimus
fratres. **B.** Deo grátias.

F. br. Panem cœli dedit eis, *